

Enrollment No: _____

Exam Seat No: _____

C. U. SHAH UNIVERSITY

Summer Examination-2022

Subject Name: Basic Issues of Indian Economy – I

Subject Code : 4AH01BIE1

Branch: B.A. (Economics,History,Gujarati)

Semester: 1

Date: 27/04/2022

Time: 11:00 To 02:00

Marks: 70

Instructions:

- (1) Use of Programmable calculator & any other electronic instrument is prohibited.
- (2) Instructions written on main answer book are strictly to be obeyed.
- (3) Draw neat diagrams and figures (if necessary) at right places.
- (4) Assume suitable data if needed.

Q-1 Attempt the following questions (MCQ) (14)

1

આર્થિક સર્વે આના દ્વારા પ્રકાશિત થાય છે:

- a નાણા મંત્રાલય
- b આયોજન પંચ
- c સરકાર. ભારતના
- d. ભારતીય આંકડાકીય સંસ્થા

2

નીચેનામાંથી કયું ગરીબી રેખા નીચેની વ્યક્તિઓની લાક્ષણિકતા છે?

- a.દેવાની જાળ
- b.લિંગ અસમાનતા
- c.ખરાબ આરોગ્ય
- d. ઉપરોક્ત તમામ

3

નીચેનામાંથી કયું MPCE નું પૂર્ણ સ્વરૂપ છે?

- A.માથાદીઠ ન્યૂનતમ ખર્ચ
- b.માથાદીઠ મહત્તમ ખર્ચ
- c.માથાદીઠ માસિક ખર્ચ
- d. ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ

4

નીચેનામાંથી કયા દેશમાં સંપૂર્ણ ગરીબીનું પ્રમાણ વધુ છે?

- a. વિકસિત દેશો

- b. અવિકસિત દેશો
c. વિકાસશીલ દેશોમાં
d. મૂડીવાદી દેશો
- 5 કયા પ્રવાહમાં સ્ત્રી સ્થળાંતર સૌથી વધુ છે?
(A) ગ્રામ્યથી ગ્રામીણ
(B) ગ્રામીણ થી શહેરી
(C) શહેરીથી શહેરી
(D) શહેરીથી ગ્રામ્ય
- 6 કયું દબાણ પરિબલ નથી?
(A) ગરીબી
(બી) વસ્તીનું દબાણ
(C) મનોરંજન
(D) આપત્તિ
- 7 દેશના રહેવાસીઓ દ્વારા ઉત્પાદિત માલ અને સેવાઓનું મૂલ્ય અને તેમની મિલકતની કિંમતને _____ કહેવામાં આવે છે.
a. કુલ સ્થાનિક ઉત્પાદન
b. ચોખ્ખી સ્થાનિક ઉત્પાદન
c. કુલ રાષ્ટ્રીય આવક
d. ચોખ્ખી રાષ્ટ્રીય આવક
- 8 છૂપી બેરોજગારી મુખ્યત્વે આપણા દેશમાં _____ ક્ષેત્રમાં અસ્તિત્વ ધરાવે છે.
a. સંરક્ષણ
b. ખેતી
c. ઉત્પાદન
d. ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
- 9 આર્થિક વૃદ્ધિ શબ્દ _____ દ્વારા સમજાવવામાં આવ્યો છે.
a. અર્થતંત્રમાં માળખાકીય ફેરફારો
b. માથાદીઠ ઉત્પાદનમાં વધારો
c. માથાદીઠ આવકમાં વધારો

d. ઉપરોક્ત તમામ

- 10 એડમ સ્મિથના મત મુજબ શ્રમનું વિભાજન _____ દ્વારા મર્યાદિત છે.
a. શ્રમ દળનું કદ
b. બજારમાં ઉપલબ્ધ મૂડીનો જથ્થો
c. બજારની હદ
d. બંને b અને c
- 11 કિંમતોમાં વધારાને કારણે દેશની રાષ્ટ્રીય આવકમાં વધારો _____ તરીકે ઓળખાય છે
a. પાયાના વર્ષના ભાવે રાષ્ટ્રીય આવકમાં વધારો
b. નજીવી રાષ્ટ્રીય આવકમાં વધારો
c. સતત ભાવે રાષ્ટ્રીય આવકમાં વધારો
d. વાસ્તવિક આવકમાં વધારો
- 12 નીચેનામાંથી કયું કોમર્શિયલ કોર્પોરેશન નથી -
a) શેરડી
b) કપાસ
c) કેળા
d) બાજરી
- 13 ખેતી છે....
a પ્રાથમિક પ્રવૃત્તિ
b ગૌણ પ્રવૃત્તિ
c તૃતીય પ્રવૃત્તિ
d. ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
- 14 કૃષિ માટે પ્રાથમિક સ્ત્રોત
(A) જમીન, હવા અને પાણી
(બી) બિયારણ, ખાતર અને જંતુનાશક
(C) બીજ, હવા અને પાણી
(D) જમીન, ખાતર અને પાણી

Attempt any four questions from Q-2 to Q-8

- Q-2** ભારતના સંદર્ભમાં વિકાસશીલ અર્થતંત્રની લાક્ષણિકતાઓની ચર્ચા કરો. (14)
- Q-3** ભારતમાં ઝડપી વસ્તી વૃદ્ધિના કારણોનું વર્ણન કરો. (14)
- Q-4** ભારતમાં કાયદો કૃષિ ઉત્પાદકતાના કારણો સમજાવો. (14)
- Q-5** ભારતમાં ગરીબીનાં જવાબદાર કારણોનું વર્ણન કરો. (14)
- Q-6** સ્થળાંતરના પ્રકારોનું વર્ણન કરો. (14)
- Q-7** ભારતમાં કૃષિ ઉત્પાદકતા વધારવાના ઉપાયોની ચર્ચા કરો. (14)
- Q-8** Short Note ટૂંકી નોંધ (14)
1. Human Development Index
2. સ્થળાંતરના કારણો

